

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

YVES BOT

11 päivänä syyskuuta 2008¹

1. Esillä olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään tulkitsemaan assosiaation kehittämisestä 19.9.1980 tehdyn assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80² 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luettelma-kohtaa.³

2. Tällä määräyksellä turkkilaisen työntekijän perheenjäsenelle, jolle on annettu lupa muuttaa tämän työntekijän luokse ja joka on asunut tässä vastaanottavassa jäsenvaltiossa vähintään kolme vuotta, myönnetään oikeus vastaanottaa mikä tahansa työtarjous tällä alueella.

3. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy erityisesti, voiko päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäiseen luettelma-kohtaan vedota turkkilaisen työntekijän lapsi myös silloin, kun kyseinen

työntekijä on tullut vastaanottavaan jäsenvaltioon poliittisen pakolaisen ominaisuudessa. Se tiedustele myös, voiko kyseinen lapsi hyötyä näistä oikeuksista, jos turkkilainen työntekijä on tässä määräyksessä edellytetyn kolmen vuoden vakituisesti maassa asumisen aikana ollut ansiotyössä kaksi vuotta ja kuusi kuukautta ennen kuin jäi työttömäksi jäljelle jääneiden kuuden kuukauden ajaksi. Lopuksi yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään toteamaan, voiko turkkilaisen työntekijän lapsi menettää mainitussa määräyksessä myönnetty oikeudet, jos todetaan, että turkkilainen työntekijä on saanut poliittisen pakolaisen aseman ja siis oleskeluoikeuden totuudenvastaisten ilmoitusten perusteella.

4. Esillä olevassa ratkaisuehdotuksessa osoitan, miksi päätöksen N:o 1/80 määräyksiä voidaan mielestäni soveltaa vastaanottavaan jäsenvaltioon poliittisena pakolaisena tulleen turkkilaiseen työntekijään ja hänen perheenjäsenensä. Ehdotan yhteisöjen tuomioistuimelle, että se tulkitsee tämän päätöksen 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luettelma-kohtaa siten, että turkkilaisen työntekijän lapsi voi vedota tähän määräykseen perustuviin oikeuksiin silloin, kun tämä työntekijä on vaaditun kolmen vuoden jakson aikana ollut ansiotyössä kaksi vuotta ja kuusi kuukautta ja sitten työttömänä

1 – Alkuperäinen kieli: ranska.

2 – Assosiaationeuvosto perustettiin Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisellä assosiaatiosopimuksella, jonka yhtäältä Turkin tasavalta ja toisaalta ETY:n jäsenvaltiot ja yhteisö allekirjoittivat Ankarassa 12.9.1963. Sopimus tehtiin, hyväksyttiin ja vahvistettiin yhteisön puolesta 23.12.1963 tehdyllä neuvoston päätöksellä 64/732/ETY (EYVL 1964, 217, s. 3685; jäljempänä assosiaatiosopimus).

3 – Päätökseen N:o 1/80 voi tutustua julkaisussa *Accord d'association et protocoles CEE-Turquie et autres textes de base*, Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, Bruxelles, 1992.

jäljelle jäävien kuuden kuukauden aikana. Lopuksi ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luettelma-kohtaa on tulkittava siten, että kun turkkilainen työntekijä on saanut poliittisen pakolaisen aseman vilpillisen toiminnan perusteella, hänen perheenjäsenensä voi vedota tässä määräyksessä määrättyihin oikeuksiin ainoastaan, jos kyseisen työntekijän oleskelulupa on peruutettu sen jälkeen, kun vaadittu yhdessä asumista koskeva kolmen vuoden määräaika on mennyt umpeen.

tarpeen turvata Turkin talouden nopeutuva kehitys sekä Turkin kansan työllisyyden ja elinolojen kohentaminen”.⁴

6. Mainitussa sopimuksessa tarkoitetun turkkilaisten työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asteittaisen toteutumisen on tapahduttava assosiaationeuvoston, jonka tehtävänä on taata assosiaatiojärjestelmän asteittainen soveltaminen ja kehittäminen, päättämien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.⁵

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Yhteisön oikeus

1. Assosiaatiosopimus

5. Turkkilaisten työntekijöiden vapaan liikkuvuuden sääntelemiseksi yhteisön alueella Euroopan yhteisö ja Turkin tasavalta solmivat 12.9.1963 assosiaatiosopimuksen. Tämän sopimuksen tarkoituksena on ”edistää sopimuspuolten välisten kaupallisten ja taloudellisten suhteiden jatkuvaa ja tasapainoista vahvistamista ottaen täysin huomioon

2. Päätös N:o 1/80

7. Assosiaationeuvosto teki päätöksen N:o 1/80, jonka tarkoituksena on erityisesti parantaa turkkilaisten työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä oikeudellista asemaa verrattuna assosiaationeuvoston 20.12.1976 tekemällä päätöksellä N:o 2/76 käyttöön otettuun järjestelmään. Viimeksi mainitussa päätöksessä myönnetään turkkilaisille työntekijöille asteittainen oikeus työhön vastaanotettavassa jäsenvaltiossa sekä tällaisten työntekijöiden lapsille oikeus koulutukseen kyseisessä jäsenvaltiossa.

⁴ – Ks. assosiaatiosopimuksen 2 artiklan 1 kohta.

⁵ – Ks. assosiaatiosopimuksen 6 artikla.

8. Turkki-laisten työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä oikeuksia koskevat määräykset on mainittu päätöksen N:o 1/80 6 ja 7 artiklassa.

– työskenneltyään säännönmukaisesti neljä vuotta tehdä tässä jäsenvaltiossa vapaasti minkälaista tahansa valitsemaansa palkattua työtä.

9. Kyseisen päätöksen 6 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jollei hänen perheenjäsentensä vapaata oikeutta työskentelyyn koskevasta 7 artiklan määräyksistä muuta johdu, turkkilaisella työntekijällä, joka kuuluu laillisille työmarkkinoille tietyssä jäsenvaltiossa, on oikeus:

– työskenneltyään säännönmukaisesti yhden vuoden saada työlupansa uudistetuksi tässä jäsenvaltiossa samaa työnantajaa varten, jos hänellä on työpaikka;

2. Vuosiloma ja äitiysloma sekä poissaolo työtapahtuman tai sairauden vuoksi lyhyen aikaa rinnastetaan säännönmukaisiin työskentelykausiin. Toimivaltaisen viranomaisen asianmukaisesti toteamat omasta tahdosta riippumattomat työttömyyskaudet ja poissaolo pitempiä aikaisen sairauden vuoksi, vaikka niitä ei rinnasteta säännönmukaisiin työskentelykausiin, eivät vaikuta haitallisesti niihin.

3. Yksityiskohtaiset säännöt 1 ja 2 kohdan soveltamisesta annetaan kansallisessa lainsäädännössä.”

10. Päätöksen N:o 1/80 7 artiklassa määrätään seuraavaa:

– työskenneltyään säännönmukaisesti kolme vuotta vastaanottaa tässä jäsenvaltiossa valitsemaltaan saman ammattialan työnantajalta työtarjouksen, joka on tehty tavanomaisin ehdoin ja joka on rekisteröity tämän valtion työvoimaviranomaisissa, jollei yhteisön jäsenvaltioiden työntekijöille annettavasta etusijasta muuta johdu;

”Jäsenvaltion laillisille työmarkkinoille kuuluvan turkkilaisen työntekijän perheenjäsenillä, joille on annettu lupa muuttaa tämän työntekijän luokse, on oikeus:

- asuttuaan tässä jäsenvaltiossa säännön-
mukaisesti vähintään kolme vuotta
vastaanottaa mikä tahansa työtarjous,
jollei yhteisön jäsenvaltioiden työnteki-
jölle annettavasta etusijasta muuta
johdu;

tai kansanterveyden vuoksi perustelluista
rajoituksista muuta johdu”.

- asuttuaan tässä jäsenvaltiossa säännön-
mukaisesti vähintään viisi vuotta tehdä
vapaasti minkälaista tahansa valitse-
maansa palkattua työtä.

3. Direktiivi 2004/83/EY

Turkkilaisten työntekijöiden lapset, jotka ovat
saaneet ammattikoulutusta vastaanottavassa
valtiossa, voivat tässä jäsenvaltiossa asumi-
sensa kestosta riippumatta vastaanottaa tässä
jäsenvaltiossa mikä tahansa työtarjouksen
sillä edellytyksellä, että toinen vanhemmista
on työskennellyt laillisesti kyseisessä jäsenval-
tiossa vähintään kolme vuotta.”

12. Direktiivin 2004/83/EY⁶ tavoitteena on
vahvistaa kolmansien maiden kansalaisten ja
kansalaisuudettomien henkilöiden pakolai-
siksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvit-
seviksi henkilöiksi määrittelyä koskevat
vähimmäisvaatimukset sekä myönnetyn
suojelun sisältö.⁷

13. Direktiivin 2004/83 38 artiklan 1 kohdan
mukaan jäsenvaltioiden oli pantava tämä
direktiivi täytäntöön 10.10.2006 mennessä.
Kyseinen direktiivi tuli voimaan 20.10.2004.⁸

11. Päätöksen N:o 1/80 14 artiklan 1 kohdassa
määrätään, että sen II luvun 1 jakson, johon 6
ja 7 artikla kuuluvat, määräyksiä ”on sovellet-
tava, jollei yleisen järjestyksen, turvallisuuden

6 – Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien
henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä
suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaati-
muksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä 29.4.2004 annettu
neuvoston direktiivi (EUVL L 304, s. 12).

7 – Ks. kuudes perustelukappale.

8 – Ks. 39 artikla.

B *Geneven yleissopimus*

myöntänyt pakolaisille tästä yleissopimuksesta riippumatta”.

14. Pakolaisten asemaa koskeva yleissopimus⁹ allekirjoitettiin 28.7.1951 Genevessä, ja Saksan liittotasavalta ratifioi sen 1.12.1953. Yleissopimuksen tarkoituksena on taata pakolaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille asema sekä kansainvälinen tunnustus.

II **Pääasia**

15. Näin ollen kyseisen yleissopimuksen 1 artiklan A kohdan 2 alakohdan mukaan pakolaisen käsite koskee jokaista, ”jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta, joka oleskelee kotimaansa ulkopuolella ja on kykenemätön tai sellaisen pelon johdosta haluton turvautumaan sanotun maan suojaan; tai joka olematta minkään maan kansalainen oleskelee entisen pysyvän asuinmaansa ulkopuolella ja edellä mainittujen seikkojen tähden on kykenemätön tai sanotun pelon vuoksi haluton palaamaan sinne”.

16. Geneven yleissopimuksen 5 artiklassa määrätään, että ”mikään tämän yleissopimuksen määräys ei saa rajoittaa niitä oikeuksia ja etuja, jotka sopimusvaltio on

17. Pääasian kantajan isän tilanne on seuraava.

18. Ali Altun on Turkin kansalainen. Hän saapui Saksaan 27.3.1996 turvapaikanhakijana. Pakolaisasioita käsittelevä liittovaltion virasto hyväksyi hänet turvapaikan hakijaksi 19.4.1996 tekemällään päätöksellä. Mönchengladbachin paikallinen ulkomaalaisasioissa toimivaltainen viranomainen myönsi hänelle tässä tarkoituksessa 23.5.1996 kansainvälisen matkustusasiakirjan sekä pysyvän oleskeluluvan Saksassa.

19. Ali Altun asui Stuttgartissa 1.5.1999–1.1.2000 ja sen jälkeen Böblingenissä.

9 – Yhdistyneiden Kansakuntien sopimuskokoelma, osa 189, s. 150, nro 2245 (1954). Yleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 31.1.1967 allekirjoitetulla pakolaisten asemaa koskevalla pöytäkirjalla (jäljempänä Geneven yleissopimus).

20. Heinäkuussa 1999 hän aloitti työnteon Stuttgartissa työvoimaa vuokraavassa toimis-
tossa. Tämän jälkeen hän työskenteli 1.4.2000
alkaen työntekijänä elintarvikkeita valmista-
vassa yrityksessä. Kyseinen yritys ilmoittautui
maksukyvyttömäksi 1.6.2002. Ali Altun
vapautui työntekovelvoitteesta, ja häntä keho-
tettiin ilmoittautumaan työvoimatoimistoon
työttömäksi työnhakijaksi. Ali Altunin ja
elintarvikkeita valmistavan yrityksen välinen
työsuhde päättyi virallisesti 31.7.2002.

21. Hän sai työttömyyskorvausta 1.6.2002–
26.5.2003.

22. Kesäkuussa 1999 Ali Altun, jonka perhe
oli jäänyt Turkkiin, pani vireille perheen
yhdistämiseksi hakemuksen, joka koski
hänen vaimoaan, poikaansa ja tyttäriään.

23. Hänen poikansa, pääasian kantaja
Ibrahim Altun, saapui 30.11.1999 Saksaan
saatuaan viisumin ja asui isänsä luona. Hän sai
9.12.1999 osavaltion pääkaupungin Stutt-
gartin ulkomaalaisasioita käsittelevältä viran-
omaiselta oleskeluluvan, joka oli voimassa
31.12.2000 asti. Böblingenin kaupunki pidensi
4.12.2000 tätä oleskelulupaa 31.12.2002 asti ja
21.11.2002 uudelleen 8.12.2003 asti.

24. Ibrahim Altun ilmoittautui ensin työvoi-
matoimistoon työnhakijaksi ennen kuin
aloitti 1.9.2003 alkaen työttömille nuorille
tarkoitettua koulutuksen, jonka hän keskeytti
2.4.2004.

25. Ibrahim Altun syylistyi 22.3.2003 16-
vuotiaaseen tyttöön kohdistuneeseen rais-
kausyrytykseen. Hänet pidätettiin 28.4.2003
ja pantiin tutkintavankeuteen 27.5.2003 asti.

26. Amtsgericht Böblingenin (Saksa)
16.9.2003 antamalla tuomiolla hänet tuomit-
tiin yhden vuoden ja kolmen kuukauden
pituiheen rangaistukseen, joka määrättiin
ehdollisena.

27. Ibrahim Altun haki 20.11.2003 Böblin-
genin kaupungilta uudelleen pidennystä oles-
kelulupaansa Saksassa, mutta sai siihen kiel-
tävän vastauksen 20.4.2004 tehdyllä päätök-
sellä. Böblingenin kaupunki määräsi myös
Ibrahim Altunin poistumaan Saksan alueelta
kolmen kuukauden kuluessa kyseisen
päätöksen tiedoksiannosta, tai muussa
tapauksessa hänet karkotettaisiin Turkkiin.

28. Böblingenin kaupunki perusti päätöksensä siihen tosiseikkaan, että Ibrahim Altun oli syyllistynyt vakavaan rikokseen, mikä on Saksan oikeuden mukaan peruste oleskeluluvan pidennyshakemuksen hylkäämiselle. Se lisäsi myös, että hänellä ei ollut päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua oikeudellista asemaa.

29. Ibrahim Altunin tästä päätöksestä tekemä oikaisuvaatimus hylättiin 5.10.2004, jolloin Ibrahim Altun nosti tästä päätöksestä kanteen Verwaltungsgericht Stuttgartissa (Saksa). Hän katsoo, että oleskeluluvan pidentystä koskevaa hakemusta ei pidä tarkastella ainoastaan kansallisten säännösten perusteella vaan myös päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

tyksenä se, että perheenkokoaja, jonka luona perheenjäsenellä kolmen vuoden pituisen ajanjakson aikana on vakainainen asuinpaikka, täyttää koko tämän ajanjakson aikana assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaiset edellytykset?

- 2) Onko perheenjäsenen osalta – – päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettujen oikeuksien saamiseksi riittävää, että perheenkokoaja on tänä aikana ollut kaksi vuotta ja kuusi kuukautta ansiotyössä eri työnantajien palveluksessa ja lopuksi kuusi kuukautta työttömänä ilman omaa syytään ja myös sen jälkeen työttömänä vielä pitemmän ajan?

III Ennakkoratkaisukysymykset

30. Tässä asiayhteydessä Verwaltungsgericht Stuttgart päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko – – päätöksen N:o 1/80 7 artiklan mukaisten oikeuksien saamisen edelly-

- 3) Voiko – – päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäiseen virkkeeseen vedota myös henkilö, joka on perheenjäsenenä saanut luvan muuttaa maahan sellaisen Turkin kansalaisen luokse, jonka oleskeluoikeus ja siten pääsy jäsenvaltion laillisille työmarkkinoille perustuu yksinomaan Turkissa tapahtuneen poliittisen vainon vuoksi myönnettyyn poliittiseen turvapaikkaan?

4) Jos kolmanteen kysymykseen vastataan myöntävästi, voiko perheenjäsen myös siinä tapauksessa, että perheenkokoajalle (tässä tapauksessa isälle) myönnetty poliittinen turvapaikka ja sen johdosta myönnetty oleskeluoikeus ja pääsy laillisille työmarkkinoille perustuvat todustenvastaisiin tietoihin, vedota päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäiseen virkkeeseen?

5) Jos neljänteen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko siinä tapauksessa, että perheenjäseneltä evätään – – päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaiset oikeudet, välttämätöntä, että perheenkokoajan (tässä tapauksessa isän) oikeudet sitä ennen evätään tai kumotaan virallisesti?”

sisä tuomioistuimissa heille tässä määräyksessä myönnettyihin oikeuksiin.¹⁰ Lisäksi jos tämän päätöksen 7 artiklan ensimmäisen kohdan edellytykset täyttyvät, tämän määräyksen välitön oikeusvaikutus merkitsee sitä, että asianomaisella on suoraan päätökseen N:o 1/80 perustuva subjektiivinen, työntekoa koskeva oikeus, ja tämän oikeuden tehokas vaikutus edellyttää väistämättä myös sitä, että asianomaisella on välittömänä seurauksena oleskeluoikeus, joka niin ikään perustuu yhteisön oikeuteen ja on riippumaton siitä, täyttyvätkö näiden oikeuksien saamisen edellytykset edelleen.¹¹

32. On kiistatonta, että pääasiassa Ibrahim Altunilla on päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisen luettelamakohdan mukaan ollut oikeus päästä isänsä Ali Altunin luokse vastaanottavan jäsenvaltion alueelle ja hän on asunut isänsä kanssa yli kolmen vuoden ajan. Ibrahim Altun voi siis kuulua tämän säännöksen soveltamisalaan.

33. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kuitenkin kolmannessa ennakkoratkaisukysymyksessään tietää, voiko päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäiseen luettelakohtaan vedota myös turkkilaisen työntekijän lapsi, kun tämä työntekijä on tullut vastaanottavaan jäsenvaltioon poliittisen turvapaikan hakijan ominaisuudessa.

IV Asian tarkastelu

31. Aluksi on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisellä kohdalla on välitön oikeusvaikutus niin, että ne Turkin kansalaiset, jotka täyttävät artiklassa määrätyt edellytykset, voivat vedota suoraan kansalli-

10 – Ks. asia C-351/95, Kadiman, tuomio 17.4.1997 (Kok. 1997, s. I-2133, 28 kohta); asia C-329/97, Ergat, tuomio 16.3.2000 (Kok. 2000, s. I-1487, 34 kohta) ja asia C-65/98, Eyüp, tuomio 22.6.2000 (Kok. 2000, s. I-4747, 25 kohta).

11 – Ks. em. asia Ergat, tuomion 40 kohta.

34. Seuraavaksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee ensimmäisessä ja toisessa ennakkoratkaisukysymyksessään, voiko turkkilaisen työntekijän lapsi menettää oikeutensa päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luettelumakohdassa myönnettyihin oikeuksiin, jos niiden kolmen vuoden aikana, jotka hän on asunut tämän turkkilaisen työntekijän kanssa, tämä on ollut ansiotyössä kaksi vuotta ja kuusi kuukautta ennen kuin joutui työttömäksi jäljelle jäävien kuuden kuukauden ajaksi.

35. Lopuksi neljännellä ja viidennellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee, voiko päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäiseen luettelumakohtaan vedota myös turkkilaisen työntekijän lapsi, jos on todettu, että turkkilainen työntekijä on saanut poliittisen pakolaisen aseman ja siis oleskeluoikeutensa totuudenvastaisten ilmoitusten perusteella.

A Kolmas kysymys

36. Kolmannessa ennakkoratkaisukysymyksessään kansallinen tuomioistuin tiedustelelee, vaikuttaako se, että turkkilainen työntekijä on tullut Saksan alueelle poliittisena pakolaisena, päätöksen N:o 1/80 soveltamiseen. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa tietää, ovatko direktiivi 2004/83 ja Geneven yleissopimus esteenä tämän päätöksen soveltamiselle.

37. Katson, että näin ei ole.

38. Aluksi on muistettava, että direktiivi 2004/83 tuli voimaan 20.10.2004 ja että jäsenvaltioilla oli aikaa 10.10.2006 asti säädöksen saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.¹² Katson siis, että sitä ei voida soveltaa pääasian tosiseikkoihin, koska Ali Altun oli saapunut Saksan alueelle 27.3.1996.

39. Seuraavaksi katson, että Geneven yleissopimus ei ole esteenä päätöksen N:o 1/80 soveltamiselle turkkilaisiin työntekijöihin, jotka ovat tulleet vastaanottavan jäsenvaltion alueelle pakolaisina.

40. Muistutan, että Geneven yleissopimuksen 5 artiklassa määrätään, että ”mikään tämän yleissopimuksen määräys ei saa rajoittaa niitä oikeuksia ja etuja, jotka sopimusvaltio on myöntänyt pakolaisille tästä yleissopimuksesta riippumatta”.

¹² – Ks. mainitun direktiivin 38 artiklan 1 kohta ja 39 artikla.

41. Mielestäni päätöksessä N:o 1/80 myönnetään Turkin kansalaisuuden omaaville poliittisille pakolaisille muita oikeuksia ja etuja kuin Geneven yleissopimuksessa.

42. Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin todennut, että syyt, joiden perusteella turkkilainen työntekijä on saanut oleskeluluvan, eivät ole ratkaisevia päätöksen N:o 1/80¹³ soveltamisen kannalta.

43. Edellä mainitussa asiassa Kus antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että jos turkkilainen työntekijä on voimassa olevan työluvan turvin tehnyt työtä yli vuoden, hänen on välittömästi katsottava täyttävän päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa asetetut edellytykset, vaikka hänen oleskelulupansa olisi alun perin myönnetty hänelle muuhun tarkoitukseen kuin palkkatyön tekemiseen.¹⁴

44. Näin ollen turkkilainen poliittinen pakolainen voi mielestäni hyötyä päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdassa määrätyistä oikeuksista, kun hän täyttää tässä artikkelissa määrätyt edellytykset, koska hän on ennen kaikkea työntekijä.

13 – Ks. asia C-294/06, Payir ym., tuomio 24.1.2008 (Kok. 2008, s. I-203, 40 ja 45 kohta). Ks. myös asia C-237/91, Kus, tuomio 16.12.1992 (Kok. 1992, s. I-6781, 21 ja 22 kohta).

14 – Ks. 23 kohta.

45. Lisäksi toisin kuin Geneven yleissopimuksessa, jossa ei määrätä erityisiä oikeuksia poliittisen pakolaisen perheenjäsenille, päätöksessä N:o 1/80 annetaan turkkilaisen työntekijän perheenjäsenille,¹⁵ jotka ovat saaneet luvan tulla hänen luokseen, mahdollisuus saada samat oikeudet työskennellä työmarkkinoilla.

46. Siksi katson, että silloin, kun turkkilaisella poliittisella pakolaisella on voimassa oleva oleskeluoikeus ja työlupa ja näin ollen siis laillinen oikeus olla työmarkkinoilla, häneen voidaan soveltaa päätöstä N:o 1/80.

47. Saksan lainsäädännön mukaan ulkomalaiset, joilla on pysyvä oleskelulupa tai oleskeluoikeus, eivät kuitenkaan tarvitse työlupaa.¹⁶ Näillä henkilöillä on siis pelkästään sillä

15 – Yhteisöjen tuomioistuin on antanut perheenjäsenen käsitteestä laajan määritelmän. Se on todennut asiassa C-275/02, Ayaz, tuomio 30.9.2004 (Kok. 2004, s. I-8765), että turkkilaisen työntekijän alle 21-vuotiaasta poikapuolta tai huollettavana olevaa poikapuolta on pidettävä perheenjäsenenä ja tämä voi näin ollen hyötyä päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätyistä oikeuksista (48 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin perusti päättelynsä erityisesti siihen seikkaan, ettei kyseiseen määräykseen sisälly mitään seikkaa, jonka perusteella voitaisiin katsoa, että perheenjäsenen käsitteen ulottuvuus olisi työntekijän osalta rajoitettu hänen verisukulaisiinsa. Se jatkoi toteamalla, että ETY:n ja Marokon kuningaskunnan välisessä yhteistyösopimuksessa, joka allekirjoitettiin Rabatissa 27.4.1976 ja hyväksyttiin yhteisön puolesta 26.9.1978 annetulla asetuksella (ETY) N:o 2211/78 (EYVL L 264, s. 1), tämä käsite ulottuu tämän työntekijän ja hänen aviopuolisonsa niihin suoraan ylenevää polvea oleviin sukulaisiin, jotka asuvat yhdessä työntekijän kanssa vastavastavassa jäsenvaltiossa (46 ja 47 kohta).

16 – Ks. Sozialgesetzbuch III:n (Saksan sosiaaliturvalaki III) 284 §:n 1 momentti.

perusteella, että heillä on pysyvä oleskelulupa, oikeus työskennellä Saksan työmarkkinoilla.

48. Pääasiassa Saksan viranomaiset ovat myöntäneet Ali Altunille pysyvän oleskeluluvan. He ovat näin suostuneet myöntämään hänelle työntekijän aseman, jonka perusteella hänellä on oikeus työskennellä laillisilla työmarkkinoilla.

49. Tästä mielestäni seuraa, että Ali Altun voi vedota päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdassa myönnettyihin oikeuksiin, ja niihin voivat vedota samoin myös ne hänen perheenjäsenistään, joiden osalta täyttyvät tämän päätöksen 7 artiklassa luetellut edellytykset.

50. Näiden seikkojen perusteella katson, että päätöksen N:o 1/80 määräykset ovat sovellettavissa vastaanottavan jäsenvaltion alueelle poliittisena pakolaisena tulleeseen turkkilaiseen työntekijään ja hänen perheenjäseniinsä.

B Ensimmäinen ja toinen kysymys

51. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, voiko turkkilaisen työntekijän lapsi

vedota päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa myönnettyihin oikeuksiin silloin, kun lapsen työntekijän kanssa yhdessä asuman kolmen vuoden jakson aikana työntekijä on ollut palkkatyössä kahden vuoden ja kuuden kuukauden ajan, ennen kuin hän jäi työttömäksi kuuden jäljelle jäävän kuukauden ajaksi.

52. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii varsinaisesti selvittämään, voidaanko nämä olosuhteet huomioon ottaen katsoa, että Ali Altun on päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa tarkoitettusti kuulunut laillisille työmarkkinoille. Se kysyy, onko tämä mahdollista, jos turkkilainen työntekijä ei ole työskennellyt säännönmukaisesti kolmen vuoden jakson ajan.

53. Aluksi muistutan, että mainitun päätöksen 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa määrätään, että ”jäsenvaltion laillisille työmarkkinoille kuuluvan turkkilaisen työntekijän perheenjäsenillä, joille on annettu lupa muuttaa tämän työntekijän luokse, on oikeus asuttuaan tässä jäsenvaltiossa säännönmukaisesti vähintään kolme vuotta vastaanottaa mikä tahansa työtarjous, jollei yhteisön jäsenvaltioiden työntekijöille annettavasta etusijasta muuta johdu”.

54. On todettava, että toisin kuin päätöksen N:o 1/80 6 artiklassa, jossa tätä nimenomaisesti vaaditaan, päätöksen N:o 1/80 7 artiklan

ensimmäisen kohdan ensimmäisen luetelmakohdan tekstissä ei mainita lainkaan, että perheenjäsenen kanssa asuvan turkkilaisen työntekijän olisi pitänyt työskennellä säännönmukaisesti kolmen vuoden jakson ajan.

55. Asiassa Birden¹⁷ 26.11.1998 antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin erotti toisistaan laillisilla työmarkkinoilla olevan työntekijän ja säännönmukaisesti työskentelevän työntekijän käsitteet.

56. Tässä tuomiossa todetaan, että työntekijä on henkilö, joka tekee tosiasiallista ja todellista työtä toiselle henkilölle palkkaa vastaan, mutta mukaan ei kuitenkaan lueta ainoastaan epäolennaiseksi ja toisarvoiseksi katsottavaa vähäistä työtä.¹⁸

57. Tämän jälkeen yhteisöjen tuomioistuin täsmensi, että laillisten työmarkkinoiden käsitteellä on katsottava tarkoitettavan kaikkia niitä työntekijöitä, jotka ovat noudattaneet asianomaisen valtion lakeja ja asetuksia ja joilla on siten oikeus työskennellä sen alueella.¹⁹

58. Lopuksi yhteisöjen tuomioistuin muistutti vakiintuneesta oikeuskäytännöstään, jonka mukaan työskentelyn säännönmukaisuus edellyttää vakiintunutta ja varmaa asemaa jäsenvaltion työmarkkinoilla ja tämän perusteella riidatonta oleskeluoluetta.²⁰

59. Näiden kahden jälkimmäisen käsitteen välinen ero voi vaikuttaa epäselvältä. Säännönmukaisesti työskentelevän henkilön osalta toinen edellytys eli kuuluminen laillisille työmarkkinoille täyttyy jo itsestään. Turkkilaisella työntekijällä, joka on säännöllisessä palkkatyössä jonkin jäsenvaltion alueella, on pakostakin oikeus tehdä tällaista työtä, ja hänen katsotaan noudattaneen tämän jäsenvaltion maahantuloa sekä työskentelyä koskevaa lainsäädäntöä.

60. Vaikka nämä kaksi käsitettä ovat sidoksissa toisiinsa, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että ne pitää erottaa toisistaan.

61. Yhteisöjen tuomioistuin toteaa asiassa Tetik²¹ 23.1.1997 antamassaan tuomiossa ja päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan yhteydessä, että jäsenvaltiossa yli neljä vuotta työskennelleen turkkilaisen työntekijän, joka luopuu tästä työstä hakeakseen uutta työtä samassa jäsenvaltiossa, ei ole katsottava pois-

17 – Asia C-1/97 (Kok. 1998, s. I-7747).

18 – Em. asia Birden, tuomion 25 kohta.

19 – Ibidem, 51 kohta.

20 – Ibidem, 55 kohta.

21 – Asia C-171/95 (Kok. 1997, s. I-329).

tuneen lopullisesti tämän valtion työmarkkinoilta edellyttäen kuitenkin, että hän kuuluu edelleen laillisille työmarkkinoille. Yhteisöjen tuomioistuin jatkaa täsmentäen, että tämä edellytys täyttyy, jos tämä työntekijä täyttää kaikki kyseisen jäsenvaltion mahdollisesti edellyttämät muodollisuudet esimerkiksi kirjoittautumalla työnhakijaksi toimivaltaisen viranomaisen luona.²²

62. Turkkilainen työntekijä jää laillisten työmarkkinoiden ulkopuolelle vasta, kun hän ei enää koskaan ole niiden käytettävissä tai hän on lopullisesti poistunut vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoilta esimerkiksi jäätyään eläkkeelle.²³

63. Tästä oikeuskäytännöstä mielestäni seuraa, että laillisille työmarkkinoille kuulumisen käsite merkitsee, että turkkilaisella työntekijällä on oltava laillinen oikeus työskennellä vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoilla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kyseisen työntekijän pitäisi olla tosiasiallisesti ansiotyössä.

64. Mielestäni tätä ratkaisua voidaan soveltaa päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäiseen kohtaan varsinkin silloin, jos työttömyys-

jaksot ovat työntekijän omasta tahdosta riippumattomia.

65. Aivan ensiksi saman käsitteen yhtenäinen tulkinta ohjaa tulkitsemaan tämän päätöksen 7 artiklan ensimmäisessä kohdassa käytetyn laillisille työmarkkinoille kuulumisen käsitteen samoin kuin tämän päätöksen 6 artiklan 1 kohdassa käytetyn käsitteen.

66. Lisäksi tämä tulkinta on mielestäni päätöksen N:o 1/80 tavoitteen ja rakenteen mukainen.

67. Tällä päätöksellä nimittäin pyritään edistämään sellaisten Turkin kansalaisten aseitaista kotoutumista vastaanottavaan jäsenvaltioon, jotka täyttävät tämän päätöksen määräyksessä määrätty edellytykset ja joille kuuluu näin ollen siinä myönnettyjä oikeuksia.²⁴

68. Ensimmäinen vaihe on oikeuksien myöntäminen turkkilaiselle työntekijälle lisääntyvissä määrin suhteessa hänen työsuhteensa keston. Täten päätöksen N:o 1/80 6 artiklassa

22 – Tuomion 40 ja 41 kohta. Ks. myös asia C-383/03, Dogan, tuomio 7.7.2005 (Kok. 2005, s. I-6237, 19 kohta).

23 – Ks. asia C-340/97, Nazli, tuomio 10.2.2000 (Kok. 2000, s. I-957, 37–39 kohta).

24 – Ks. erityisesti asia C-325/05, Derin, tuomio 18.7.2007 (Kok. 2007, s. I-6495, 53 kohta).

määrätään, että turkkilaisella työntekijällä on vuoden kestäneen säännönmukaisen työskentelyn jälkeen oikeus uusia työ sopimuksensa saman työnantajan kanssa, kolme vuotta kestäneen säännönmukaisen työskentelyn jälkeen oikeus vastaanottaa saman ammatillan työnantajalta työtarjous ja lopuksi neljä vuotta kestäneen työskentelyn jälkeen tehdä vapaasti minkäläistä tahansa valitsemaansa palkattua työtä.

69. Tämän jälkeen ja toisena vaiheena turkkilaisen työntekijän kotouttamisen edistämiseksi päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään perheenjäsenen mahdollisuudesta saada lupa muuttaa tämän luokse ja asettua asumaan jäsenvaltioon perheen yhdistämiseksi. Lisäksi kyseisen turkkilaisen siirtotyöläisen perheyhteisön sopeutumisen vahvistamiseksi tässä artiklassa annetaan kyseisille perheenjäsenille oikeus tehdä tietyin ajan kuluttua työtä tässä jäsenvaltiossa.²⁵

70. Siten päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisellä kohdalla pyritään luomaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa suotuisat olosuhteet perheen yhdistymiselle siten, että aluksi sallitaan perheenjäsenen oleskelu siirtotyöläisen luona ja sittemmin heidän asemaansa vahvistetaan antamalla heille oikeus tehdä työtä tässä valtiossa.²⁶

71. Nämä suotuisat olosuhteet perheen yhdistymiselle ja sillä perusteella turkkilaisen työntekijän integroitumiselle vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoille saattaisivat kuitenkin mielestäni vaarantua, jos työntekijältä vaadittaisiin sen lisäksi, että hänen on pitänyt kuulua kolme vuotta vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoille, myös sitä, että hän on ollut työssä säännönmukaisesti koko tämän kolmen vuoden jakson ajan.

72. Pääasian tapauksen kaltaisessa tapauksessa tästä tulkinnasta nimittäin seuraisi, ettei turkkilaisen työntekijän perheenjäsen saisi päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa myönnettyjä oikeuksia, koska sen kolmen vuoden jakson aikana, jonka turkkilainen työntekijä on ollut vastaanottavan jäsenvaltion alueella, tämä työntekijä on työskennellyt vain kahden vuoden ja kuuden kuukauden ajan, ja loppujen kuuden kuukauden aikana hän on ollut työttömänä tahdostaan riippumattomasta syystä.

73. Kun huomioidaan nykyiset taloudelliset suhdanteet, jotka voivat osoittautua vaikeiksi työnhakijoille ja varmastikin erityisesti kolmannen maan kansalaisille, sekä päätöksen N:o 1/80 7 artiklan tavoite, joka on, muistutan, vahvistaa turkkilaisen työntekijän perheyhteisön sopeutumista luomalla suotuisat edellytykset perheen yhdistymiselle ja siten edistämään tämän työntekijän integroitumista, katson, että tällainen tulkinta kaventaisi liikaa tämän päätöksen 7 artiklan ulottuvuutta.

25 – Ks. em. asia Kadiman, tuomion 34 ja 35 kohta.

26 – Ibidem, 36 kohta.

74. Näin ollen katson, ettei ole välttämätöntä, että turkkilainen työntekijä on ollut säännönmukaisesti työssä kolmen vuoden jakson ajan, jotta hänen perheenjäsenensä voisi saada tämän päätöksen 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa hänelle myönnetty oikeudet.

75. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy myös, pitääkö turkkilaisen työntekijän olla kuulunut laillisille työmarkkinoille sen kolmen vuoden ajan, jonka hän on asunut yhdessä perheenjäsenen kanssa, jotta tämä jälkimmäinen voi saada päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa hänelle myönnetty oikeudet.

76. Yhteisöjen tuomioistuin pohti asiassa *Cetinkaya* 11.11.2004 antamassaan tuomiossa,²⁷ voiko turkkilaisen työntekijän perheenjäsen, joka täyttää yhdessä asumista koskevan edellytyksen, menettää päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan hänelle kuuluvat oikeudet ainoastaan siitä syystä, että tietystä hetkestä lähtien kyseinen työntekijä ei enää kuulu laillisille työmarkkinoille.

77. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että perheenjäsen voi käyttää tämän päätöksen 7 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisia

oikeuksia sen jälkeen, kun hän on asunut vastaanottavan jäsenvaltion laillisille työmarkkinoille kuuluvan turkkilaisen työntekijän kanssa tietyn ajan, vaikka tämän ajanjakson jälkeen mainittu työntekijä ei enää itse kuuluisi laillisille työmarkkinoille.²⁸

78. Tästä oikeuskäytännöstä mielestäni seuraa, että laillisille työmarkkinoille kuulumisen ehdon on pitänyt tosiasiallisesti täyttyä ainakin sen kolmen vuoden jakson ajan, jonka työntekijä on asunut yhdessä perheenjäsenen kanssa.

79. Pääasiassa ei kiistetä sitä, että Ibrahim Altun on asunut isänsä luona vähintään kolmen vuoden ajan. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoittaa, että tämän kolmen vuoden jakson aikana Ali Altun on tehnyt työtä kaksi vuotta ja kuusi kuukautta ja hän on ollut loppujen kuuden kuukauden ajan työttömänä. Lisäksi pääasian kantajan huomautuksissa on todettu, että Ali Altun on löytänyt uuden työpaikan 7.10.2004.²⁹

80. Näin ollen katson, että Ali Altun on kuulunut laillisille työmarkkinoille sen kolmen vuoden ajan, jonka hän on asunut poikansa Ibrahim Altunin kanssa, ja että tämä viimeksi mainittu voi vedota päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa myönnettyihin oikeuksiin.

27 – Asia C-467/02 (Kok. 2004, s. I-10895).

28 – Ks. mainitun tuomion 32 kohta.

29 – Ks. huomautusten s. 8.

81. Edellä esitetyn perusteella katson, että turkkilaisen työntekijän lapsi voi vaatia tässä määräyksessä myönnettyjä oikeuksia silloin, kun tämä työntekijä on vaaditun kolmen vuoden asumisjakson aikana ollut kahden vuoden ja kuuden kuukauden ajan palkkatyössä ja kuuden jäljelle jäävän kuukauden ajan työttömänä.

C Neljäs ja viides kysymys

82. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy lähinnä sitä, voiko perheenjäsen vedota päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisessä kohdassa myönnettyihin oikeuksiin silloin, kun turkkilainen työntekijä on tullut vastaanottavan jäsenvaltion alueelle poliittisena pakolaisena ja tämän aseman myöntäminen perustuu totuudenvastaisiin tietoihin.

83. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa ennakkoratkaisupyyntönsä, että ”on – – useita viitteitä siitä, että [Ali Altunin] turvapaikkaa hakiessaan antamat tiedot eivät voi vastata todellisuutta”.³⁰

84. Yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa Euroopan yhteisöjen komissio arvioi, ettei tällä ole toimivaltaa lausua näistä kysymyksistä, koska ne ovat luonteeltaan hypoteettisia.³¹

85. Vaikka on totta, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole täsmentänyt, onko Ali Altunin oleskelulupa ollut kansallisissa tuomioistuimissa peruuttamismenetelyn kohteena, ja vaikka pääasiassa oikeudenkäynnin kohteena todellisesti on vaatimus peruuttaa Ali Altunin pojan oleskelulupa, tämän jälkimmäisen tilanne on mielestäni kuitenkin läheisesti sidoksissa hänen isänsä tilanteeseen. Päätöksen N:o 1/80 mukaan perheenjäsen nimittäin saa nämä oikeudet juuri turkkilaisen työntekijän tilanteen perusteella. Tästä seuraa, että turkkilaisen työntekijän tilanteen mahdollisesti muuttavalla seikalla voi olla seurauksia hänen perheenjäsenensä tilanteeseen. Näin ollen näihin ennakkoratkaisukysymyksiin on mielestäni syytä vastata.

86. Ennakkoratkaisupyyntönsä esittäneen tuomioistuimen kysymys koskee sitä, estääkö toimivaltaisten viranomaisten käsitys, jonka mukaan Ali Altunin poliittisen pakolaisen asema ja siitä seuraava oleskeluoikeus on myönnetty väärien tietojen perusteella, Ibrahim Altunilta mahdollisuuden vedota päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa myönnettyihin oikeuksiin.

30 – Ks. ennakkoratkaisupyyntönsä esittämisestä tehty päätös, s. 11.

31 – 46 kohta.

87. Mielestäni turkkilaisen työntekijän vilpiltä menetetty hänen saapuessaan vastaanottavan jäsenvaltion alueelle poliittisena pakolaisena poistaa tämän työntekijän lapselta mahdollisuuden vedota näihin oikeuksiin silloin, kun viranomaiset epäävät kyseisen työntekijän oleskeluoikeuden ennen vaaditun kolmen vuoden asumisjakson päättymistä.

88. Ensiksi on muistettava, että yhteisöjen tuomioistuin on asiassa Kol 5.6.1997 antamassaan tuomiossa³² todennut, että yksinomaan asianomaisen tuomitsemiseen johtaneeseen vilpilliseen menettelyyn perustuneen oleskeluluvan saamisen jälkeen suoritettuja työskentelyjaksoja ei voida pitää säännönmukaisina päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, koska Turkin kansalainen ei täyttänyt oleskeluluvan myöntämisen edellytyksiä; lupa voitiin siten asettaa uudelleen kyseenalaiseksi vilpin paljastumisen jälkeen.³³

89. Tätä oikeuskäytäntöä voidaan mielestäni soveltaa tämän päätöksen 7 artiklan yhteydessä. On nimittäin todettu, että tässä artiklassa asetetaan siinä myönnettyjen oikeuksien saamisen edellytykseksi, että turkkilainen työntekijä kuuluu laillisille työmarkkinoille eli että hänen on lain mukaan mahdollista päästä vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoille.

90. Mutta jos ilmenee, että kyseinen turkkilainen työntekijä on saanut oleskelu- ja työlupansa vilpillisen menettelyn perusteella, työmarkkinoille pääsyä ei voida pitää laillisena, koska tämän työmarkkinoille pääsyn mahdollistavan oleskeluluvan myöntämisen edellytykset eivät ole täyttyneet.

91. Tällaisessa tapauksessa mahdollisuus vedota päätöksen N:o 1/80 7 artiklassa perheenjäsenelle myönnettyihin oikeuksiin riippuu mielestäni siitä, oliko tämä viimeksi mainittu saanut nämä oikeudet sinä ajankohdassa, jolloin turkkilaisen työntekijän oleskelulupa peruutettiin.

92. Nimittäin, kuten olen jo todennut edellä mainitussa asiassa Derin antamani ratkaisuehdotuksen 30 kohdassa, siitä ajankohdasta lähtien, jona kyseisen päätöksen 7 artiklan ensimmäisen kohdan edellytykset täyttyvät, tässä määräyksessä annetaan turkkilaisen työntekijän perheenjäsenille itsenäisiä oikeuksia, jotka koskevat työskentelyä vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja jotka eivät riipu siitä, pysyvätkö nämä edellytykset täyttyneinä.³⁴

32 – Asia C-285/95 (Kok. 1997, s. I-3069).

33 – Tuomion 26 kohta.

34 – Ks. em. asia Ayaz, tuomion 41 kohta. Ks. myös asia Ergat, tuomion 38 kohta ja asia Cetinkaya, tuomion 30 kohta.

93. Katson siis, että sen jälkeen, kun perheenjäsen on saanut päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa myönnetty oikeudet, niitä ei enää voida asettaa kyseenalaiseksi sillä perusteella, että turkkilainen työntekijä on mahdollisesti joskus aikaisemmin menetellyt vilpillisesti ja toimivaltaiset viranomaiset ovat tästä syystä oleskeluoikeuden myöntämisen jälkeen evänneet sen häneltä.

94. Oikeusvarmuuden periaate mielestäni estää sen, että turkkilaisen työntekijän perheenjäseneltä evätään hänen tämän määräyksen perusteella saamansa oikeudet siksi, että turkkilainen työntekijä on menetellyt vilpillisesti hakiessaan oikeutta oleskella vastaanottavan jäsenvaltion alueella.

95. Sitä vastoin silloin, kun päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa myönnettyjä oikeuksia ei ole vielä saatu sinä ajankohtana, jona turkkilaisen työntekijän oleskeluoikeus evätään, toimivaltaisilla viranomaisilla on mielestäni mahdollisuus evätä tämän turkkilaisen työntekijän perheenjäsenille kyseisessä artiklassa myönnetty oikeudet.

96. Edellä esitetyn perusteella katson, että päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa

on tulkittava siten, että jos turkkilainen työntekijä on saanut poliittisen pakolaisen asemansa vilpillisen menettelyn perusteella, hänen perheenjäsenensä voi vedota kyseisessä määräyksessä myönnettyihin oikeuksiin vain siinä tapauksessa, että tämän työntekijän oleskelulupa on peruutettu vasta sen jälkeen, kun vaadittu kolmen vuoden yhdessäasuminenjakso on päättynyt.

97. Lisään, että Ibrahim Altunin oleskeluluvan pidentämistä koskevan hakemuksen, joka on hylätty sillä perusteella, että tämä viimeksi mainittu oli syyllistynyt vakavaan rikokseen, osalta on tarkasteltava sitä, voidaanko kyseisessä määräyksessä hänelle myönnettyjä oikeuksia rajoittaa tämän rikoksen perusteella.

98. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa, että päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisessä kohdassa myönnettyjä oikeuksia voidaan rajoittaa vain kahdessa tapauksessa.

99. Ensiksi näitä oikeuksia voidaan rajoittaa sillä perusteella, että asianomainen poistuu

vastaanottavan jäsenvaltion alueelta merkittäväksi ajaksi ilman perusteltua syytä.³⁵

100. Toiseksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat päätöksen N:o 1/80 14 artiklaa soveltamalla päättää kyseisten oikeuksien epäämisestä, jos asianomainen aiheuttaa todellisen ja vakavan vaaran yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai kansanterveydelle.³⁶

101. Kyseisen 14 artiklan soveltamisen osalta yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että kyseiseen määräykseen perustuva karkotuspäätös voidaan tehdä ainoastaan, jos asianomaisen oma käyttäytyminen viittaa konkreettiseen vaaraan uusista yleiseen järjestykseen kohdistuvista vakavista häiriöistä.³⁷ Yhteisöjen tuomioistuin on todennut myös, että tällaista päätöstä ei voida tehdä automaattisesti rikostuomion perusteella ja yleisestävyyden vuoksi.³⁸

102. Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on täsmentänyt, että kansallisten tuomiois-

tuinten on tutkiessaan Turkin kansalaisen maastapoistamista koskevan päätöksen lainmukaisuutta otettava huomioon toimivaltaisten viranomaisten tekemän viimeisimmän päätöksen jälkeen tapahtuneet tosiseikat, jotka voivat osoittaa, että päätöksen kohteena olevan henkilön käyttäytymisen yleiselle järjestykselle aiheuttama vallitseva uhka on poistunut tai pienentynyt huomattavasti.³⁹

103. Lopuksi vastaanottavan jäsenvaltion yleisen järjestyksen vuoksi toteuttamien toimenpiteiden on oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisia,⁴⁰ eli niiden on oltava omiaan takaamaan niillä tavoiteltavan päämäärän toteutuminen, eivätkä ne saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi.

104. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on siis arvioitava kyseisiä tosiseikkoja todetakseen, viittaako Ibrahim Altunin käyttäytyminen konkreettiseen vaaraan uusista vakavista häiriöistä.

35 – Ks. em. asia Cetinkaya, tuomion 36 ja 38 kohta.

36 – Idem.

37 – Ks. em. asia Derin, tuomion 74 kohta.

38 – Idem.

39 – Ks. em. asia Cetinkaya, tuomion 47 kohta.

40 – Ks. em. asia Derin, tuomion 74 kohta.

V Ratkaisuehdotus

105. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Verwaltungsgericht Stuttgartille seuraavasti:

- 1) Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisellä assosiaatiosopimuksella, jonka yhtäältä Turkin tasavalta ja toisaalta ETY:n jäsenvaltiot ja yhteisö allekirjoittivat Ankarassa 12.9.1963, perustetun assosiaationeuvoston 19.9.1980 assosiaation kehittämistä tekemän päätöksen N:o 1/80 määräykset ovat sovellettavissa turkkilaisen työntekijän lapseen silloin, kun kyseinen työntekijä on saapunut vastaanottavan jäsenvaltion alueelle poliittisena pakolaisena.
- 2) Päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa on tulkittava siten, että turkkilaisen työntekijän lapsi voi vedota tässä määräyksessä myönnettyihin oikeuksiin silloin, kun työntekijä on vaadittu kolmen vuoden jakson aikana ollut työssä kaksi vuotta ja kuusi kuukautta ja työttömänä kuuden jäljelle jäävän kuukauden ajan.
- 3) Päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa on tulkittava siten, että jos turkkilainen työntekijä on saanut poliittisen pakolaisen asemansa vilpillisen menettelyn perusteella, hänen perheenjäsenensä voi vedota kyseisessä määräyksessä myönnettyihin oikeuksiin vain, jos tämän työntekijän oleskelulupa on peruutettu vasta sen jälkeen, kun vaadittu kolmen vuoden yhdessäasumisjakso on päättynyt.